

Утвърждавам:

Бойка Няголова, Директор

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

Настоящата програма е част от Стратегията за развитие на СУ „Христо Ботев“ за периода 2023-2028 година и е разработена като част от стратегическата цел за прилагане на механизъм за съвместна работа с институциите по обхващане и включване в системата на предучилищното и училищното образование на ученици в задължителна училищна възраст. Приета на заседание на Педагогическия съвет с Протокол № 13/13.09.2024 г.

ВЪВЕДЕНИЕ

Училищната програма за превенция на отпадането на ученици е изработена в контекста на Европейската платформа срещу бедността и социалното изключване, на предложената от Европейската комисия „Стратегия за интелигентен устойчив растеж „Европа 2020” и на препоръките, направени във връзка с тях по отношение превенцията на социалното изключване и за по-добро образование и грижи в периода на ранното детство, насочени към осигуряване за всички деца на възможности за най-добър старт в живота.

„*Преждевременно напуснали училище*“ по препоръка на Съвета на Европейския съюз от 28.06.2011 г. са лица между 18 и 24 години, които напускат системата на образование и обучение след завършване на основно и ли по-ниско образование и които не участват в никаква форма на образование или обучение.

„*Отпадане от училище*“ е отписването от училище на ученик до 18-годишна възраст преди завършване на последния гимназиален клас, ако лицето не е записано в друго училище.

ПРИНЦИПИ

Училищната програма за превенция на отпадането на ученици кореспондира с темата за приобщаващото образование като предпоставка за предотвратяване на социалното изключване. Базира се на основни принципи на приобщаващото образование:

- Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование.
- Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус.
- Приобщаващото образование предполага промени в образователната система, за да може тя да се адаптира към потребностите на конкретното дете в много по-голяма степен, отколкото детето да се адаптира към системата.
- Различията между децата са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми.
- Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид при неговото участие в училище. Детето следва да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес.
- Всички аспекти на образованието, програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани, за да се създадат възможности за приобщаване.

ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА

Изграждане на позитивна училищна среда, чрез установяване на устойчив образователен диалог между училищната институция и семейната среда, споделяне на отговорностите и обединяване на усилията за постигане на качествено обучение, възпитание, споделени ценности и пълноценна социализация.

ПОДЦЕЛИ

1. Разнообразяване на общоучилищния живот с интересни за учениците учебни и извънкласни дейности, формиране на стремеж за изяви в предпочитани от тях области.

Очаквани резултати: Учениците се чувстват спокойни и сигурни в училище, удовлетворени от възможностите за реализация на потенциала им в различни области. Идентифицират се с успехите на училището и са заинтересовани за неговия имидж. Осигурени са възможности за изява и включване в училищните дейности и на учениците с по-ниски резултати в учебната дейност, както и на тези в неравностойно положение.

2. Повишаване на професионалната компетентност на педагогическите специалисти по отношение прилагане в преподаването на интерактивни и други методи с насоченост към повишаване мотивацията на учениците.

Очаквани резултати: Усъвършенствана и адекватна професионална компетентност на учителите, придобиване на умения за поставяне на учениците в „ситуация на успех“, повишен интерес от страна на учениците към учебната дейност, активизиране в учебните часове. Промяна в самочувствието и отношението към изпълнение на служебните задължения.

3. Активизиране на комуникацията с родителите на учениците и включването им в общоучилищни дейности.

Очаквани резултати: Повишено доверие в училището като институция, постигане на партньорски взаимоотношения с родителите, ограничаване отсъствията на децата от училище.

4. Повишаване на капацитета на училището за идентифициране на учениците в риск от отпадане. Повишаване на диалогичността с институциите, които имат отношение към проблема „отпадане/преждевременно напускане на училище“, както и към неговата превенция.

Очаквани резултати: Координирани действия, задържане на учениците в училище.

АНАЛИЗ НА УЧИЛИЩНАТА СРЕДА в СУ „Христо Ботев“ гр. Нова Загора

Водещата роля на СУ „Христо Ботев“ гр. Нова Загора в областта на образованието на територията на област Сливен поставя високи изисквания пред педагогическата колегия на училището. През последните години се наблюдава намаляване на броя ученици, обучаващи се в училището /таблица 1/. Това се дължи на демографския срив характерен за община Нова Загора.

Таблица 1

УЧЕБНА ГОДИНА	БРОЙ УЧЕНИЦИ
2013 / 2014	894
2014 / 2015	905
2015 / 2016	916
2016 / 2017	974
2017 / 2018	980
2018 / 2019	1006
2019 / 2020	994
2020 / 2021	1005
2021 / 2022	1002
2022 / 2023	953
2023 / 2024	937
2024 / 2025	869

Отсъствията на учениците от час и отпадането им от системата на образованието е във фокуса на вниманието на цялата педагогическа колегия.

Таблица с отсъствията на учениците от СУ „Христо Ботев“ гр. Нова Загора за учебната 2023 / 2024 г.

Таблица 2

ВИД ОТСЪСТВИЕ	БРОЙ	СРЕДНО ЗА 1 УЧЕНИК
ПО УВАЖИТЕЛНИ ПРИЧИНИ	112940	121
ПО НЕУВАЖИТЕЛНИ ПРИЧИНИ	3455	4

В политиките и мерките за предотвратяване на преждевременното напускане на училище и за повторна интеграция съществуват четири общи проблема, чието преодоляване определя стратегическия успех.

Това са:

1. Признаване на проблема и решимост на първо място той да се реши и, ако е възможно, да се предотврати, а след това преждеременно напусналите да бъдат повторно интегрирани в образованието.

2. Приоритетно стратегическо планиране и провеждане на политики, ориентирани към предоставяне на услуги и осигуряване на подходяща и ефективна подкрепа за преждеременно напусналите училище и за онези, които работят с тях.

3. Проява на творчество, новаторство, гъвкавост и желание за промяна от страна на педагогическите специалисти и работещите с деца в риск при решаване на индивидуалните проблеми, пред които са изправени преждеременно напускащите училище.

4. Проява на мотивирано и активно отношение към образованието от педагогическите специалисти и учениците при формиране на знания, умения и отношения в българското училище. Като основни причини за отпадане от училище на българските ученици се открояват – отсъствия, слаб успех и семейни или социални причини, лоша дисциплина и поведение по време на учебните часове.

В СУ „Христо Ботев“ от години се работи в посока превенция на преждевременното напускане на ученици и отпадането им от образователната система. През учебната 2023-2024г. двама ученици са отписани поради непосещаване на училище по неуважителни причини за период, по-дълъг от два месеца.

В СУ „Христо Ботев“ гр. Нова Загора има изградена трайна система от мерки за преодоляване на негативните прояви на учениците, отсъствия от учебни занятия, недопускане на фиктивно записани ученици и отпадане от училище:

- Редовно вписване в електронната платформа „Школо“ на отсъствията на учениците;
- Периодични проверки за присъствие в учебни часове от ръководството на училището
- Своевременно информиране на родителите за допуснати отсъствия на учащите се. В Правилника за дейността на училището е заложено освен информиране и обратна връзка от родителите относно отсъствията на ученика от учебни занятия.
- Координиране и системни връзки с РУО, общинска администрация и кметове на населени места в общината.

- Подпомагане на семействата на ученици в неравностойно социално положение от Училищното настоятелство.

V. МЕРКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ОТСЪСТВИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

- Съвместни дейности с родителите за преодоляване на проблема с отсъствията на учениците и непосещаването на училище. Индивидуални разговори, срещи и посещения.

- Своевременно информиране на родителите за отсъствията и успеха на учениците;
- Поредица тематични срещи с родители по проблемите на отговорността за възпитанието и образованието на децата и общите задължения на родителите;

- Повишаване участието и ангажираността на родителите в училищни мероприятия;
- Събиране на информация от класните ръководители за ученици, отсъстващи без причина;

- Включване на учениците в занимания по проекти;
- Осигурен достъп до спортната база на училището, до компютърните кабинети;
- Социализиране на децата и учениците, за които българският език не е майчин;
- Картотекиране на ученици в риск от отпадане и полагане на допълнителни грижи за задържането им в училище. Включване на тези ученици в платформа „Посещаемо и безопасно училище“.

- Индивидуална работа от страна на учители и класни ръководители със застрашените от отпадане ученици;

- Провеждане на здравно и гражданско, екологично и интеркултурно образование, изнасяне на беседи от класните ръководители в час на класа и МКБППМН-за стрес, трафик на хора и др.

- Провеждане на консултации с педагогическия съветник и училищния психолог на училището;

- Организиране на срещи с работодатели с цел мотивиране на учениците да посещават училище и да усвояват учебния материал, като условия за бъдещата им реализация;

- Разработване и прилагане на мерки за подкрепа на учениците в риск от напускане чрез различни форми на самоуправление;

- Разработване и прилагане на мерки за подкрепа на учениците в риск с участието на родителската общност, на представители на местната власт и гражданския сектор.

- Актуализиране на механизъм за идентификация на учениците в риск от отпадане.

- Спазване на Механизма за превенция и интервенция на училищният тормоз и регистър на случаите на училищен тормоз.

- Включване на повече ученици в дейностите на ЦОП с цел предотвратяване от отпадане.
- Ефективна работа на екипа по интердисциплинарния Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.

VI. МЕРКИ ЗА ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ В РИСК С УЧАСТИЕТО НА РОДИТЕЛСКАТА ОБЩНОСТ:

- Привличане на родителите и ангажирането им с училищния живот; ангажиране на родителите в решаването на проблеми, свързани с деца, застрашени от отпадане; създаване на активна връзка между училището и родителската общност.
- При необходимост - лятна работа с ученици от НЕ.

Настоящата програма е приета на заседание на Педагогическия съвет с Протокол № 11 / 14.09.2016 г. Актуализирана на заседание на Педагогическия съвет с Протокол № .. / 13.09.2024 г.